JASPER PROGRAMMA BĒRNIEM AR AUTISMU

Sociālā pakalpojuma sniedzējs: **Krāslavas novada Labklājības pārvalde**

Sociālais pakalpojums: **JASPER programma bērniem ar autismu**

Mērķa grupa: **bērni ar invaliditāti – autisma diagnozi, kā arī bērni, kuriem pēc ADOS testa rezultātiem ir autismam raksturīgie saskarsmes un komunikācijas izaicinājumi**

Pakalpojuma sniegšanas vieta: **Latgale**

Vairāk info: **www.kraslava.lv**

Krāslavas novada Labklājības pārvalde nodrošina sociālo palīdzību un pakalpojumus novada iedzīvotājiem, lai ikviens varētu saņemt savām vajadzībām atbilstošu atbalstu. Projekta ietvaros tiks pilnveidots jau esošais sociālās rehabilitācijas pakalpojums Krāslavas bērnu sociālās rehabilitācijas centrā "Mūsmājas", integrējot tajā JASPER pieeju bērniem ar autismu. JASPER ir uz pierādījumiem un rotaļā balstīta agrīnās intervences pieeja, kurā bērns kopā ar apmācītu speciālistu attīsta kopīgo uzmanību, komunikāciju, spēles prasmes, sociālo mijiedarbību un emocionālo regulāciju.

Problēmas aktualitāte

Bērniem ar autiskā spektra traucējumiem ikdienā ir grūtāk sazināties, veidot attiecības ar vienaudžiem un pilnvērtīgi iesaistīties mācību procesā. Saziņas un saskarsmes šķēršļi kopā ar uzvedības pašregulācijas grūtībām var kavēt bērna iekļaušanos vienaudžu vidū un mācību procesā, savukārt ģimenēm atbilstoša un pieejama atbalsta trūkums rada papildu emocionālu un praktisku slodzi. Krāslavas novadā ir identificēta nepieciešamība pēc specializēta atbalsta bērniem ar autismu, pieaug bērnu skaits ar šo diagnozi, īpaši pirmsskolas un sākumskolas vecumā, taču specializēti agrīnās intervences pakalpojumi uz vietas trūkst.

Lai gan izglītības iestādēs tiek nodrošināti asistenti, bērniem joprojām trūkst regulāru, uz attīstību vērstu nodarbību, un daudzas ģimenes ir spiestas meklēt specializētu palīdzību ārpus novada – piemēram, Daugavpilī vai Rēzeknē. Valsts apmaksātā agrīnās intervences programma Daugavpilī ir pieejama tikai bērniem līdz sešu gadu vecumam, taču pieprasījums pēc kvalitatīva atbalsta ir arī pēc šī vecuma sasniegšanas. Pakalpojuma mērķis ir veicināt komunikācijas un sociālo prasmju attīstīšanu un pilnveidi bērniem ar autismu, nodrošinot mūsdienīgu, bērna un ģimenes vajadzībās balstītu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu.

Galvenās aktivitātes

Piedāvātā risinājuma novitāte balstās uz pasaulē atzītas un zinātniskos pierādījumos balstītas JASPER agrīnās intervences programmas ieviešanu bērniem ar autismu, kas Latvijā līdz šim nav izmantota sociālās rehabilitācijas pakalpojumos. Atšķirībā no tradicionālām, uz uzvedības koriģēšanu vērstām metodēm, JASPER izmanto dabisku rotaļāšanos, lai attīstītu kopīgu uzmanību jeb spēju dalīties interesē ar citiem, tēlaino spēli, emociju regulāciju un sociālo mijiedarbību. Šāda pieeja palīdz bērnam pakāpeniski veidot kontaktu ar pieaugušajiem un vienaudžiem, sekmējot veiksmīgāku iekļaušanos ikdienas dzīvē.

Projekta ietvaros centra speciālisti apgūs JASPER metodi, bērni saņems individuālas JASPER nodarbības, savukārt vecāki būs aktīvi sadarbības partneri. Vienlaikus tiks veidota cieša sadarbība ar sociālo dienestu, izglītības iestādēm un ģimenes ārstiem, lai kvalitatīvs agrīnās intervences pakalpojums bērniem ar autismu būtu pieejamāks Krāslavas novadā.

Plānotie rezultāti

- Uzlabotas bērnu ar autiskā spektra traucējumiem komunikācijas un sociālās prasmes, veicinot veiksmīgāku iekļaušanos bērnudārzā un skolā.
- Uzlabota ģimeņu ikdienas labbūtība, stiprinot vecāku prasmes atbalstīt bērna attīstību, tādējādi mazinot spriedzi un sociālo izolāciju.
- Apmācīti speciālisti, stiprināta starpinstitūcionālā sadarbība un izveidots praksē aprobēts agrīnās sociālās rehabilitācijas intervences pakalpojuma modelis ar potenciālu tā ieviešanai arī citos Latvijas reģionos.

Pakalpojuma izstrāde: 01.08.2026 – 30.06.2028.